

IVN HELDEN E.O. JAARBOEK 2025 JAARPROGRAMMA 2026

2026 HET JAAR VAN DE STEENUIL

Foto van Heidi Schers

INHOUD

KREK WAK WOU: ONZE NATUURHUT	4
Activiteiten.....	5
Winterwandeling 2024	5
Nieuwjaarsbijeenkomst en ledenvergadering	5
Januari 2025 : Dino-Uittocht naar Naturalis in Leiden.....	5
Voorjaarswandeling in “Vallei van de Uffelse Beek” bij Grathem	8
Dagwandeling Hageven en De Plateaux	10
In een fluisterboot over de Maas, naar de bevers in Kessel e.o.	12
Fietstocht en BBQ	14
Jeugdspeeldag, Modderdag en Slootjesdag	15
Bronstijd Weerterbos: het burlen door het Edelhert	16
Nachtvlinders kijken in the spotlights.....	18
Najaarswandeling: naar Maes21 in Baarlo e.o.	22
Kerkuilen in de Sint Lamberstus Kerk in Helden	23
Word IVN-Natuurgids in Midden Limburg.	25
Weidevogels door de jaren heen.	26
Uit de oude doos.....	27
IVN Promotie met de natuurwinkel	27
Vogelwerkgroep.....	28
zankziëe met de 7 toreense berg door Nell Deenl-Absil.....	28
Werkgroep activiteiten	29
Zoogdieren werkgroep.....	29
Jeugd werkgroep.....	31
Lessen en Basisscholen en BSO.....	36
Wandelwerkgroep	36
Vogel werkgroep	37

Jongerenwerkgroep	39
Jaarverslag Florawerkgroep 2025	41
Kruidenwerkgroep	42
Jaarverslag Werkgroep natuuronderhoud.....	43
Quickscan werkgroep.....	46
Mueskesven	46
IVN Helden e.o. Organisatie en informatie	48
Huisvesting IVN Helden.....	48
Het bestuur op pad	49
Contact Adressen	50
PR en Leden	51
Jaarprogramma 2026 (CONCEPT)	52

KREK WAK WOU: ONZE NATUURHUT

Jáááááháháha, het is nu echt zover: IVN Helden e.o. heeft een splinternieuw clubhuis, genaamd “Natuurhut”, waarmee de naam gelinkt is aan de naastgelegen Basisschool “Natuurtalent”.

Een natuurhut van lekker geurend duurzaam hout, op onze meest favoriete plek, te weten aan de rand van de Heldense Bossen. Fier staand op stelten, boven een wadi, als het ware zwevend boven een laagje water. Een origineel architectonisch ontwerp. Nu kunnen we zeggen: het was het wachten waard en we slaken een zucht van verlichting dat het gelukt is. Helemaal naar de zin. Het gebouw zal volgens schema afwisselend ook gebruikt worden door de school Het Natuurtalent en BSO Hoera, in goede harmonie. Met misschien af en toe wat geven en nemen, maar dat zal gaan in goed overleg. Een geweldige symbiose en tevens kruisbestuiving tussen deze drie gebruikers, dat ertoe leidt dat het gebouw in optima forma wordt gebruikt.

We zijn alle IVN-ers, die onbaatzuchtig hebben meegedacht en meegewerkt met het ontwerp, de uitvoeringswerkzaamheden en inrichting van het gebouw, en natuurlijk ook alle overige partijen en gulle gevers zeer erkentelijk voor alle hulp om dit gebouw, inclusief de inrichting, smaakvol tot stand te hebben gebracht. Samen staan we sterk, met als bewijs de totstandkoming van dit fantasievolle architectonisch staaltje van vakmanschap.

Het nieuwe clubhuis is spetterend geopend op 16 december jl. door een drietal kinderen van de school Natuurtalent, en de burgervader. Ach, wat wil een IVN-er nog meer !?! Ja, actie natúúrlijk en de bossen in ! Maar ook een uittocht naar de Marker Wadden staat in de planning!! Laten we hopen dat het nieuwe gebouw een grote impuls zal geven aan jong en oud en ons Jaarprogramma 2026 (zie achterin dit Jaarboek) nóg beter tot wasdom komt !

Rest ons iedereen een liefdevol, natuurrijk en duurzaam Nieuwjaar te wensen: “goed voor jou, het milieu en natuurlijk je portemonnee 😊”. Kom maar op 2026, we hebben er zin in !!

Namens het Bestuur, bestaande uit: Voorzitter: Jos Joosten, Penningmeester: Harrie Peeters en Secretaris: Maud Duysens.

ACTIVITEITEN

WINTERWANDELING 2024

NIEUWJAARSBIJEENKOMST EN LEDENVERGADERING

Wederom werd de nieuwjaarsbijeenkomst prima bezocht. Het is toch mooi om te zien dat de IVN leden een goede band hebben en het leuk vinden met elkaar te proosten. Dank aan Harrie, Annette, Trees en Math voor de spijs en drank.

DINO-UITTOCHT NAAR NATURALIS IN LEIDEN.

Het nieuwe jaar moet je goed beginnen. Dus ja, u leest het goed, we hebben de grenzen van Peel en Maas ruimschoots overschreden richting het Wilde Westen. Een novum voor IVN Helden. Met 18 liefhebbers, jong en oud, véél meer dan stilletjes gehoopt, kwamen we met 2 auto's en een busje na circa 2 uur doortuffen aan bij het immens grote museum. Het was heel erg druk, want één van de laatste dagen van de Kerstvakantie, maar daar lieten we ons toch niet door afschrikken. Er was voor ieder wat wils (of wilds?) en, zoals gezegd, het museum was groot genoeg om alle bezoekers te spreiden over de vele verdiepingen met zalen boordevol bezienswaardigheden en weetjes.

Een bezoek aan Naturalis is een combinatie van zien, doen en beleven. In de indrukwekkende museumzalen ontdek je heel veel over het vroegste leven op aarde, Nederland in de ijstijd en de oerkrachten van onze aarde. Je maakt kennis met de verrassendste versiertrucs van planten en dieren, staat oog in oog met een Afrikaanse olifant en T. rex Trix. Welke IvN-er is daar nu niet in geïnteresseerd?!

In meer dan 200 jaar tijd is de rijkscollectie van Naturalis uitgegroeid tot een verzameling van ruim 43 miljoen objecten uit de natuur. Wereldwijd helpen collecties zoals die van Naturalis de natuur te bestuderen, te ordenen en te begrijpen. Want collecties zijn een onmisbaar startpunt voor onderzoek dat bijdraagt aan actuele vraagstukken als klimaatverandering en het verdwijnen van soorten.

Tijdens ons bezoek "gingen" we vooral voor de wereldprimeur die in Nederland alleen bij Naturalis was te zien, nl. de Triceratops: de kudde. Daarna zouden deze reuzen door heel Europa trekken en ze zullen pas weer in 2030 terugkeren bij Naturalis/Nederland. We stonden al gauw in een reusachtig grote zaal met open mond oog in oog met een indrukwekkende kudde triceratopsen.

De vondst van vijf triceratopsen, de *Triceratops horridus*, de iconische plantenetende dinosaurius, was voor de Naturalis-onderzoekers destijds eigenlijk al niet te missen: met drie enorme hoorns, een opvallend nekschild, een gewicht van 5.500 kilogram en een lengte van bijna 10 meter, domineerden ze zo'n 67 miljoen jaar geleden de moerassen van Noord-Amerika. Naturalis heeft er maar liefst vijf bij elkaar gevonden in Wyoming (Verenigde Staten). Onderzoekers en preparateurs van Naturalis legden samen met paleontologiestudenten en een team vrijwilligers ruim 1.200 botten en botfragmenten bloot. Onderzoek wijst uit dat het gaat om een unieke vondst: het is inderdaad een bij elkaar horende kudde geweest! Met een 3D-printer werden nog ontbrekende giga-grote botten erbij geknutseld. Een klein kunstje 😊.

Maar o jee, ook de andere zalen waren minstens zo interessant. De eerste zaal die je betrad was meteen immens en boordevol opgezette dieren, vogels, vissen, insecten, noem maar op. Je voelde je er meteen heel nietig. Afwisselend werden de diverse uitstallingen in een spotlicht gezet, waardoor de prachtige kleuren van met name de vogels en insecten/vlinders geweldig tot hun recht kwamen. Daarnaast vond ik de mineralen en edelstenen prachtig, sommige waren bovendien ongelooflijk groot (een diamant minstens zo groot als een Maaskei van 1000 kg ...), van over de hele wereld

pag. 7

bij elkaar geschraapt. Een fonkelend mooie en unieke uitstalling. Verder werd onder meer de evolutieleer uitgelegd en kwam de door kunstenaars gereconstrueerde “Vroege Mens” in beeld. Griezelijk echt, staand in een vitrine.

Het was veel, duizelingwekkend en overweldigend veel. Dat werd even wat al te letterlijk genomen, toen Nellie even van haar voetstuk viel. Maar door de zorgzame medewerkers van de EHBO-post werd Nellie gelukkig snel “opgelapt”, door wat te eten en te drinken, en zij was daarna weer “het mannetje”. Over oermensen gesproken !

Volgende uittocht naar de Marker Wadden? Wie gaat er mee? Kijk tijdig in het Jaarprogramma en let op de Nieuwsbrieven wanneer je je dient op te geven, want vol = vol !!!

VOORJAARSWANDELING IN “VALLEI VAN DE UFFELSE BEEK”

Op zondag 6 april 2025 waren 16 mensen nieuwsgierig geworden naar de omgeving van de “Vallei van de Uffelse Beek” in Grathem, waar de wandelwerkgroep van IVN Helden e.o. een gevarieerde voorjaarswandeling van 7 km had uitgezet.

De “Uffelse Beek” is afkomstig van het Kempens Plateau in België, waar ze onder de naam Abeek bekend is, en waar in 2024 de dag wandeling van IVN Helden heeft plaats gevonden. De beek stroomt bij het dorpje Haler Nederland binnen.

De “Uffelse Beek” meandert door landbouwgebied, kleine bospercelen en door de bebouwde kom van Grathem. De beek is in de jaren ‘60 van de 20e eeuw voor een aanzienlijk deel gekanaliseerd. In het begin van de 21e eeuw heeft men de beek weer grotendeels in oude glorie hersteld, waardoor de flora en fauna zich heeft kunnen herstellen. In deze omgeving is nu sprake van een goed leefklimaat. Het was goed te zien dat de bever ook hier actief is en je kon de IJsvogel vanuit een kijk-hut spotten als ze uit hun holletjes kwamen. Verder is er in dit gebied nog te vinden o.a. de zilverreiger, de aalscholver, eenden en een torenvalk.

Een actieve groep inwoners van Grathem, die zeer met de natuur verbonden zijn, hebben overal langs de “Uffelse Beek” infobordjes geplaatst over de flora en fauna die in dit gebied te vinden zijn.

Als bezienswaardigheid kwamen wij langs de watermolen, genaamd de “Grathermolen”. De Grathermolen is gebouwd in 1874 en is nog een werkende watermolen. De geschiedenis van de molen is echter beduidend ouder. De meest oude bekende vermelding dateert uit 1252. Ooit had de watermolen twee onderslagraden, één voor de oliemolen en één voor de korenmolen. Deze zijn in 1874 vervangen door één in pandig waterrad. In 1915 werd het waterrad vervangen door een turbine. Hiermee werd ook elektriciteit opgewekt voor een deel van het dorp. We liepen langs het bijzondere kasteel “Groot Buggenum” ook wel “Kasteel Oud Buggenum” genoemd. Ooit stond op de grond waarop kasteel “Groot Buggenum” is gebouwd het Middeleeuwse kasteel “De Meersen”. Maar nadat het in de Tweede Wereldoorlog ernstig beschadigd was geraakt, raakte het kasteel meer en meer in

pag. 9

verval. Architect, de Düsseldorfer professor H. Hentrich, kocht de grond en wat er nog over was van het kasteel en restaureerde het geheel naar eigen inzicht. Met als resultaat een werkelijk fantastisch bouwwerk. Uiteindelijk heeft Hentrich het kasteel “Groot Buggenum” voor het symbolische bedrag van één gulden geschonken aan de provincie, onder de strikte voorwaarde dat het kasteel ook na zijn overlijden in 2001 zou ‘blijven leven’. Als laatste bezochten we nog vlug even de Sint-Severinuskerk in Grathem met een westtoren, gebouwd met mergelsteen uit de 12e of 13e eeuw. Als afsluiting dronken we met z'n allen nog gezellig een kopje koffie.

DAGWANDELING HAGEVEN EN DE PLATEAUX

Op 14 juni stond de dag-wandeling van 12 kilometer op het programma en er hadden zich ongeveer 20 leden aangemeld. Maar het erg warme weer én ziektegevallen leidden tot verschillende afmeldingen, zodat we uiteindelijk met slechts 10 personen op weg gingen naar Pelt, de Belgische buurgemeente van Bergeijk. Het bezoekerscentrum De Wulp voelde zich zo vereerd met onze interesse in hun Natuurgebieden, dat er vrijwilligers werden opgetrommeld om ons voor aanvang van de wandeling te voorzien van koffie/thee en vlaai. En dat terwijl het bezoekerscentrum eigenlijk nog niet geopend zou zijn. Genoten werd zeker ook van de verschillende soorten vlaai. De wandeling leidde ons door de natuurgebieden Hageven en De Plateaux, die in samenwerking beheerd worden door het Belgische Natuurpunt en de stichting Nederlandse Natuurmonumenten.

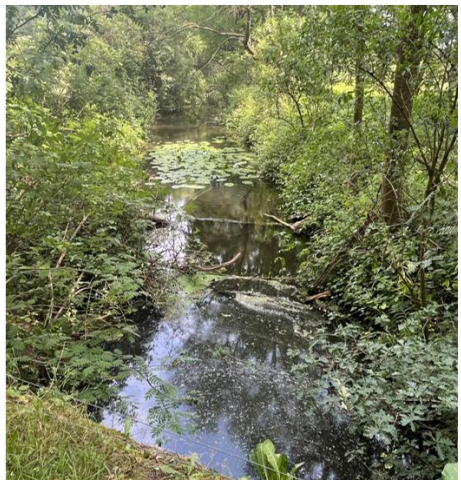
Het werd een bijzondere wandeling en niet alleen door het tiental deelnemers die vaak
pag. 10

en veel gelachen hebben met elkaar. De digitale wandeling op twee verschillende mobiele telefoons bleek namelijk niet altijd met elkaar overeen te komen, dus werd het af en toe maar weer teruglopen naar de vorige afslag.

Een gevolg daarvan was dat het veld met Herfsttijloos gemist werd en de animo ontbrak om nog een pad terug te lopen. Jammer, maar als schrale troost gold misschien wel dat het nog erg vroeg in het seizoen was om al bloeiend herfsttijloos te kunnen zien. Snel kwamen we bij de Vloeiweiden en vertelde de organisatie over het ontstaan en de betekenis ervan bij een informatiebord.

Graslandbevloeiing is een eeuwenoude akkerbouwtechniek bij de Pelterheggen die nu nog in beheer bij Natuurmonumenten is. Het is een techniek waarbij een systeem van beken, sloten en sluizen ervoor zorgt dat er kalk- en mineraalrijk water over de graslanden stroomt. Daarmee werden schrale graslanden vruchtbaarder gemaakt tot malse graslanden voor de hooioogst.

Het gemaaid gras, het hooi, werd en wordt verkocht aan boeren in de omgeving dienst doend als wintervoer voor hun vee.

Geluncht werd er op een picknickplaats bij de ingang van De Plateaux en ook daar werd meermaals gepraat over het geluk dat de groep had met het weer. Een heerlijk

wolkendek verstopte namelijk de zon, zodat het heerlijk lopen en rusten was. En het was natuurlijk volop genieten van het gevarieerde landschap tijdens deze wandeling.

Teruggekomen bij het Bezoekerscentrum konden we smullen van de vlaai die was overgebleven als gevolg van de afmeldingen. Ieder nadeel heeft zo zijn voordeel. En ... de wandelaars gaven eensgezind aan genoten te hebben van de mooie dagwandeling door Hageven en De Plateaux.

IN EEN FLUISTERBOOT OVER DE MAAS, NAAR DE BEVERS IN KESSEL E.O.

Op een prachtige zomerse avond, donderdagavond 26 juni, voer de Zoogdierwerkgroep om 20.00 u met 4 gehuurde fluisterbootjes over de Maas en de aangrenzende grindgaten. We vertrokken vanaf de Kesselse Loswal, aan de voet gelegen van Kasteel de Keverberg. De inzittenden, met in elke sloep 6 spotters, overstemden met hun enthousiasme de fluisterboot met gemak, gespannen of de bevers zich daadwerkelijk buiten hun burchten zouden durven te vertonen. De verwachting was dat rond de schemer de meeste kans zou zijn ze te zien.

Aan het roer zaten de ietwat onervaren kapiteins, pardon, ik spreek voor me zelf. Vrijwel alle inzittenden waren tot de tanden gewapend met verrekijkers en fototoestellen met zoomlenzen. Ook een specialistische bevergids, Willy de Koning uit Roermond, was aangemonsterd in de op kop varende boot. Helaas gaf deze boot de andere drie boten al snel het nakijken en raakte uit zicht vóórdat de Oude arm van de Maas bereikt werd. Maar dat bleek bij nader inzien helemaal niet erg.

De snelheid van de sloepen was op z'n hoogst ca. 10 km per uur, desalniettemin leek het af en toe alsof de kapitein een slok te veel op had en zo slingerden we door het

water. Dat maakte het extra avontuurlijk: wel of niet te dicht dobberend op de waterkant, met het risico vast komen te zitten in de modder en de oeverbegroeiing. Eén keer was het kantje boord, maar uiteindelijk ging alles vrijwel vlekkeloos.

Een tocht van 2 uur leidde ons naar diverse mooie plekken aan beide waterkanten, richting onder andere de Musschenberg en Neer en vice versa. Leuk om met een vrije blik vanuit het water te kijken naar de aanliggende dorpen. Op het water zelf kwamen we grote aantallen watervogels tegen: kolonies witte en zwarte zwanen met jongen, ganzen, zwaluwen die nestelden in de gaten in de wallen van de oevers, kieviten, scholeksters, noem maar op.

Het eerste grindgat ontlokte aan de inzittenden van één van de boten een groot enthousiasme. Weliswaar geen bever, maar een ijsvogel scheerde voorbij. Een prachtige bijvangst. Zelfs zonder kopje onder te gaan op de gevoelige plaat vastgelegd.

En ja hoor, we werden allemaal volledig beloond, de bever liet zich in al zijn glorie zien. Rustig bij zijn burcht aan een tak knagend. Helemaal op zijn of haar gemak, bleef de bever (Ed of Willem?), op nog geen 5 meter van ons vandaan, zitten voor de ingang van zijn burcht. Een fantastisch gezicht. De boot met de gids wist de Oude arm van de Maas te bereiken en de gids wist daar precies waar de grootste kans was op een bever. Weliswaar lieten deze bevers zich minder goed zien, namelijk van wat grotere afstand, maar eerlijk is eerlijk, deze boot heeft meer dan één bever gezien. Een stuk of vier.

Voor degenen die niet genoeg van de bevers kunnen krijgen verwijs ik nog even naar De Fabeltjeskrant en met name het Beverlied over de twee noeste arbeiders in hun werkplaats “Kunst- en Vliegwerk”. Het lied heet: “Hup, daar is Willem met de waterpomptang, de nijptang of de combinatietang.”.....en ja, Willem was niet bang!! Als je maar kikt, als je maar kikt, 't is Willem die 't flikt!

En natuurlijk, alle opvarenden hebben het ook prima geflikt en voerden tevreden terug naar de aanlegsteiger. Alhoewel de boot van de schrijver van dit stuk (naam bekend bij de redactie) in eerste instantie, opgeslokt door een goed gesprek aan boord, in eerste instantie vrolijk daaraan voorbij voer.....maar door geschreeuw vanaf de kade van de mede-bootvluchtelingen, kon toch bijna binnen de afgesproken tijd het eindstation alsnog worden bereikt.....dank daarvoor 😊. Maar ergens toch ook jammer, want wie weet waar we uiteindelijk “uitgekomen” waren.....

FIETSTOCHT EN BBQ

De 55km lange fietstocht werd beloond met mooie Maasvergezichten, een lekkere lunch en een rondleiding door de tuin van Regien. Een tuin waarin de bijen speciale aandacht krijgen.

JEUGDSPEELDAG, MODDERDAG EN SLOOTJESDAG

Voor alle kinderen van de gemeente heeft de jeugdwerkgroep 3 activiteiten die elk jaar terugkomen: slootjesdag, modderdag en de natuurspeeldag in de herfstvakantie. Voor modderdag werken we zeer prettig samen met de gemeente en met een tuinder, die ons van water voorziet op de Koeberg.

BRONSTIJD WEERTERBOS: HET BURLEN DOOR HET EDELHERT

In 't vooruit waren voorzichtigheidshalve door IVN Helden 10 tickets geboekt bij de Stichting "Het Limburgs Landschap", om de Koning van het bos, het Edelhert omringd door zijn harem, in al zijn glorie te kunnen aanschouwen en horen tijdens het liefdesspel. Op 9 oktober 2025 om 17 u gingen 10 gelukszoekers van IVN Helden goedgehumt op pad in het Weerterbos, onder leiding van een enthousiaste gids, vrijwilligster bij Het Limburgs Landschap en Staatsbosbeheer. Het was een prachtige zonnige herfstavond, 18 graden Celsius. En niet onbelangrijk, de herten, een kudde bestaand uit 30 herten (8 jongen, 11 vrouwtjes en 11 mannetjes), hadden er duidelijk ook zin in!

Het was circa 30 minuten doorstappen tot we bij de uitkijktoren met 3 verdiepingen zouden aanbellen, van waaruit zicht is over een uitgestrekt weiland, omringd door struiken en bomen. Af en toe werd de tocht onderbroken voor informatie door onze gids. We kregen onder andere te horen dat de dames herten, hinde geheten, eerst "tochtig" moeten worden om het mannetjeshart sneller te doen kloppen. Zodra bij het mannetje, Hert genoemd, de hormonen bijna letterlijk door zijn keel zouden gaan gieren, het beroemde Burlen, stomen de hormonen het Hert ook klaar om zijn uiterlijk nog imposanter te maken: zijn gewei is in 100 dagen tijd tot volle oorlogssterkte uitgegroeid en kan in totaal wel 20 kg wegen. Verder wordt zijn nek voller en groeit de beharing en ziet hij er tiptop gespierd uit. Klaar voor de tochtige dametjes.

Om de hinde vervolgens te veroveren parfumeert hij zichzelf met zijn urine. De klieren in zijn enkels scheiden eveneens een blijkaar onweerstaanbare geur af voor de

pag. 16

hindes. Als het Edelhert met zijn enkels door een juist door hemzelf be-urineerde plas water drementelt, is er geen ontkomen meer aan en vallen de hindes volledig voor hem in katzwijn. Die zelfde geuren zijn daarnaast ook van groot belang om de mannelijke concurrenten op afstand te houden van zijn inmiddels veroverde hindes. Het wordt een zware tijd voor het Opperhoofd van de kudde, het Hert moet voortdurend alert blijven, want de concurrerende firma's zijn natuurlijk ook niet op hun achterhoofd gevallen. Slapen en eten voor het Hert schieten er gedurende de bronstijd (medio september tot medio oktober) dan ook grotendeels bij in, want één moment van zwakte en een ander mannetje en zijn hindes ruiken hun kans!

De hindes zijn tijdens de bronstijd ook voorzien van een bijzondere truc: mocht de dekking mislukt zijn, dan regelen ze het zo, dat ze 18 dagen later nog een keer aan de beurt komen. De natuur staat voor niets en de dekhengst-gentleman kan een dergelijk verzoek natuurlijk niet weigeren.

We bleken spekkopers te zijn: op behoorlijke afstand van elkaar staand, merkten we door het gebul aan weersijden, dat er zich twee kuddes hadden gevormd, waarvan de twee opperbazen tegen elkaar opbrulden, om zo loud and clear aan te geven dat de concurrenten op afstand moeten blijven. We konden alles van af de toren perfect zien, met een verrekijker maar ook met het blote oog van heel dichtbij. Twee jonge Herten waren tussendoor schijngevechten aan het leveren. Maar de volwassen Herten van beide kuddes brulden dat het een lieve lust was en hielden de andere mannetjes op afstand. Ook de gids gaf toe dat de herten nu werkelijk in al hun glorie zich hadden laten zien en horen. Om 20 u kwamen we weer zeer voldaan terug bij de startplaats. Het was geweldig om dit "life" en van zo dichtbij meegemaakt te hebben, en ook nog in een prachtige avondzon. En wat een symboliek vertoonden de Koning van het bos met zijn hindes, niets menselijks leek hen vreemd. Het was een prachtig schouwspel en met loeiend geluid. Volgend jaar nieuwe kansen om dit verleidingsspel te gaan bewonderen !!

P.s.: Een extra weetje: de kalfjes zetten op een andere manier hun geurklieren in. Bij de kalfjes zitten de geurklieren in hun ogen! Het moederhert komt meestal alleen terug bij het kalfje om het te zogen, waarna ze weer verdwijnt om het kalfje zo onopgemerkt en veilig ergens te laten liggen. Als het moederhert het jonge kalf niet meer ruikt omdat het de ogen heeft gesloten, dan weet het moederhert dat het moet terugkeren naar het kalfje. Een ingenieus en subtiel systeem.

NACHTVLINDERS KIJKEN IN THE SPOTLIGHTS

Aan de rand van een bos, op een zwoele zomeravond op 22 augustus jl., omringd door nectarhoudende struiken en planten, is het ideaal om nachtvlinders te spotten. Nachtvlinders volgen hun neus, en kunnen dus gelokt worden met allerlei geurende substanties. En zo geschiedde, in onze eigen Heldense Bossen, in een tuin die aan deze voorwaarden voldeed om de vlinders zo goed mogelijk te lokken. Sommige bloemen zijn uitermate aantrekkelijk voor nachtvlinders, zoals die van kamperfoelie, (sier)tabak, teunisbloem, rode spoorbloem, koninginnenkruid, kruiskruid, vlinderstruik, klimop en struikhei; ook door wilgenkatjes worden veel soorten aangetrokken.

Op het moment dat het begint te schemeren, worden veel nachtvlinders actief. Zo ook onze gids Ben, ook een vreemdsoortig nachtdier, die om ca. 21.30 u kwam, en ter plekke het witte laken op het grasveld tegen een stellage spande en een speciale UV-lamp op het witte doek richtte. Het werken met licht is een eenvoudige manier om nachtvlinders te lokken en te inventariseren. Deze methode is ontleend aan de eigenschap van nachtvlinders om op allerlei lichtbronnen af te vliegen en dan door het felle licht gedesoriënteerd raken. Waarom ze op licht afkomen is nog steeds niet bekend. Elektrische lampen met ultraviolette straling zijn het meest effectief om vlinders te lokken. Voor advies en aanschaf van lichtvallen, lampen en andere benodigdheden kun je terecht bij een entomologiespeciaalzaak. De Vlinderstichting heeft een lichtval met LED-verlichting ontwikkeld met als doel het Meetnet Nachtvlinders uit te breiden. Met deze LedEmmer kun je 's-nachts rondvliegende nachtvlinders met UV-licht lokken, deze 's-ochtends bekijken, eventueel fotograferen en daarna natuurlijk weer loslaten. Eerst oefenen is eigenlijk niet meer nodig; als je foto's maakt met een mobiel zijn de nachtvlinders gemakkelijk te determineren via de App Obsidentify.

Een paar dagen vóór de Nacht van de Nachtvlinders had Ben thuis al in een pot een voor de vlinders niet te weerstaan gegist drankje samengesteld. Deze activiteit staat bekend onder de naam 'stropen' of 'smeren'. Er zijn vele tientallen strooprecepten in omloop. Bijna iedere nachtvlinderaar heeft zijn eigen favoriete recept. De belangrijkste ingrediënten zijn altijd (fruit)suiker, gist en alcohol. De alcohol verspreidt de geur van gist en de zoetheid beter. Bovendien worden nachtvlinders een beetje suf van de alcohol, waardoor ze goed te bekijken zijn. De stroop geeft het mengsel verder stevigheid.

Voor een goed resultaat zijn ingrediënten nodig die de vlinders al vanaf grote afstand kunnen ruiken, een scheutje rum bijvoorbeeld. Een veel gebruikte toevoeging is een paar druppels amyl-acetaat; teveel kan echter voor de vlinders weer afstotend werken. Bier zorgt evenals rum voor een lichte gisting. Ook chutney of overrijpe bananen (gisting) worden soms aan het mengsel toegevoegd; het zorgt voor een stevige substantie en een voor vlinders aantrekkelijke geur. Je zou er bijna zelf op afvliegen, zo lekker.....

Met een grote kwast werd de smurrie tegen de basten van een paar bomen gesmeerd. Ook op bloedende bomen, rottend fruit, vochtige grond, dode beesten en uitwerpselen zijn vlinders geregeld foeragerend aan te treffen. In het donker zitten ook veel soorten rupsen onbeschut op de waardplant te foerageren; ze zijn dan immers veilig voor vogels.

Voor elke vlinder wat wils: sommigen kwamen af op het smeersel aan de bomen en andere soorten weer op het licht. En wat een prachtige kleuren kwamen bij de nachtvlinders onder het felle licht tevoorschijn, om er maar een paar te noemen: het Rozenblaadje was bijvoorbeeld knalgeel, de Bleke Schietmot was weliswaar bleek maar toch ook mooi geelgroenig van kleur, de Melkwitte Zomervlinder prachtig lichtblauw, de Krabbescheermot weer gelig, en de Parelmoer Vlinder leek wel van metaal, heel bijzonder. Daarnaast kwamen ook de Porseleinvlinder, de Gevilde micro-uil, de Dennenpijlstaart, het Gladbeertje en nog veel meer rondvliegende beestjes ons gedag zeggen. Allemaal even mooi, mits je er een (zak-)lamp op zet! Kortom: de gasten op twee benen, aanwezig vanaf ca. 22.00 u, werden bij lange na niet teleurgesteld door

pag. 19

onze gevleugelde vrienden: naast andere insecten hebben we uiteindelijk wel 35 soorten vlinders gespot en een bijvangst van andere vreemde snuiters !

Het was een heel bijzondere avond en begin van de nacht, die al met al tot ca. 01.00 uur duurde. De nachtvlinders en de uitleg van gids Ben bleven de nachtbrakers verbazen. Zo iets kan toch alleen bij de IVN 😊 !

DE KRAANVOGELS IN HET NIEUWE CLUBHUIS: 2 X EEN PRIMEUR !

De Vogelwerkgroep had op 27 november jl. natuurfilmer Cor Speek uit Eindhoven uitgenodigd om zijn 40 minuten durende film over de Kraanvogels te tonen. Het onderwerp was al zeer aantrekkelijk, maar meteen ook een mooie aanleiding het nieuwe clubhuis van binnen te bewonderen. En zo hingen we met z'n allen door de enorme opkomst haast met de benen buiten. De elektriciteit was die middag precies op tijd aangelegd, pffffff, en de koffie/thee lukte dus ook!

Filmer Cor volgt al sinds de 90-iger jaren de -schuwe- Kraanvogels op de voet, zij het op gepaste afstand van ca. 400 m, anders zijn ze weer snel vertrokken. Ondanks dat het de grootste vogel van West-Europa is (hoogte ca. 1,70 m en 7 kg zwaar), is een sterke zoomlens een vereiste. Eén minuut film is voor deze geoevende filmer toch zo maar een luttel 8-10 uur werk. Maar het resultaat is er dan ook naar. Het trek-instinct van de vogels wordt aangewakkerd door temperatuurdaling en voedseltekorten. In bv. Duitsland (Hohendorf) kunnen vóór vertrek wel ca. 60.000 kraanvogels verzamelen. De vleugels, met een spanwijdte van ca. 2,5 m, moeten vóór vertrek in topvorm zijn om

de krachtige vleugelslagen te kunnen ondersteunen op hun lange tocht. De vogels vliegen in V-vorm, dag en nacht, op een hoogte van 200 tot 1.000 m en soms zelfs op een hoogte van 4.000 m, en ze zoeken de thermiek op om op die manier zo energiezuinig mogelijk te vliegen. Ze kunnen een kruissnelheid bereiken van ca. 70-80 km per uur, ondertussen luidkeels met elkaar communicerend. De vogels maken zich langgerekt in de vlucht, met de lange hals vooruit en de lange poten naar achteren gestrekt, waardoor de vlucht er majestueus uitziet. Ook de balts en dans van de vogels is prachtig in beeld gebracht, zich naar voren buigend en de kop omhoog en dan weer een sprongetje maken met beide pootjes van de grond.

Elk jaar worden 2 tot 3 eieren uitgebroed, na ca. 4 weken kruipen de jongen uit het ei, en na 12 weken zijn de jongen volgroeid. Ze blijven 10 maanden onder de hoede van hun ouders en zijn in hun 3e jaar geslachtsrijp. De ouderparen leven monogaam en worden tussen de 20 en 30 jaar oud. Ze broeden ieder jaar op de zelfde plek. Doe dat maar eens na, standvastig als een huis. Via een landkaartje wordt getoond dat de trekvogels twee routes naar het Zuiden volgen: één in westelijke richting via Zweden, Duitsland, Frankrijk, Spanje en de tweede in oostelijke richting via Finland en Hongarije. Het eindstation kan in beide gevallen uitmonden in een verblijf in Afrika. Maar ook bij ons verblijven deze vogels, van augustus tot oktober in Nederland, en kunnen we ze zien aankomen en wegtrekken, ook in de Groote Peel en de Strabrechtse Heide.

Via <https://www.sensingclues.org/craneradar> kun je de hele vogeltrek van de Kraanvogels goed volgen. Tijdens hun tussenstops foerageren de vogels om weer op kracht te komen, bij voorkeur op stoppelvelden, waar zij zich bij voorkeur tegoed doen aan maisresten en insectenlarven. In Duitsland, Frankrijk en Spanje worden de boeren in de gebieden waar de Kraanvogels aanlanden gesubsidieerd om hun land ter

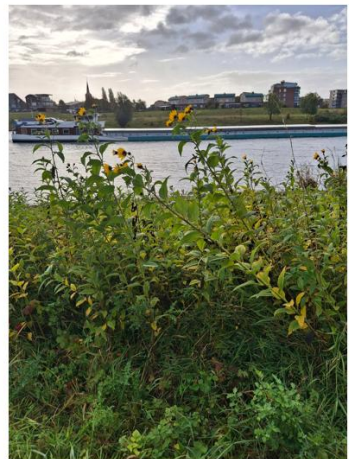
beschikking te stellen aan deze vogels en ervoor zorg te dragen dat ze voldoende voedsel hebben. Ze slapen staand in gebieden met laag water, waardoor ze veiliger zijn voor hun vijanden, zoals bijvoorbeeld zwijnen. Een half uur vóór zonsondergang gaat de vlucht Kraanvogels op zoek naar hun slaapplaats. Een machtig gezicht en prachtig gefilmd in het avondrood.

De Kraanvogel (*Grus Grus*) wordt in Limburg ook wel “koenekraan” genoemd en in bijvoorbeeld het Angelsaksisch “crane”. De grondvorm betekent huilen of schreien, naar het geluid dat de vogel maakt, ‘gruh, kruh’. Of naar de vorm van de hals die op een kraan, werktuig om lasten op te tillen, lijkt.

Het geluid is een ver hoorbaar en schetterend, trompetachtig geluid. Soms juichend, soms ratelend, klinkend als “groe, groe” of “koer”. Maar eens goed luisteren de volgende keer als ze boven ons voorbij vliegen. Geluid maken doen ze immers vrijwel non-stop, behalve als ze slapen (tenzij ze snurken).

Als toetje kregen we nog 7 filmpjes van elk één minuut te zien, en nóg een korte film over “De Banen” als uitsmijter, allemaal met oogverblindend mooie beelden van de Limburgse flora en fauna. Cor Speek heeft nog véééél meer films. Wie weet zien we Cor snel terug met andere films, bij IVN Helden in het fantastische clubhuis.

NAJAARSWANDELING: NAAR MAES21 IN BAARLO E.O.

Hoewel de nieuwsbrief van IVN Helden tweemaal berichtte over de najaarswandeling en ook Omroep P & M de wandeling vermeldde, gingen we slechts met 4 IVN-leden op weg naar Maes21 in Baarlo, waar de wandeling startte. Fijn was het dat, ondanks dat

pag. 22

er veel buien voorspeld waren, het de hele wandeling, op twee druppels na, droog bleef. We liepen deels langs de Maas, waar de ruige natuur met veel flora, die nu merendeel uitgebloeid was, duidelijk te merken was. Zoals bijvoorbeeld de grote klit en de meidoorn, die nu zijn bessen volop liet zien. Behalve omhoog kijken naar de overvliegende vogels en vooruit naar de reigers, moesten we zeker ook omlaag kijken. Er liepen in de nabijheid van de vier IVN-wandelaars deze ochtend ook meerdere Gallowayrunderen, die volop genoten van de grassen en wilde planten. Ze keken ons verbaasd, maar rustig, aan, hoewel het kalfje een paar stappen terug deed om zich achter moeder te verschuilen. Genieten was het bij de Tangkoel, het natuurgebied waar al enkele vissers hun hobby uitoefenden. Al verder wandelend langs boomgaarden in hun herfsttooi met gevallen fruit, kregen we uitleg van een wandelwerkgroepslid over de hoogwaterproblematiek én de gevolgen ervan. We liepen richting Maes21, waar we genoten van heerlijke vlaai en lekkere koffie.

KERKUILEN IN DE SINT LAMBERSTUS KERK IN HELDEN

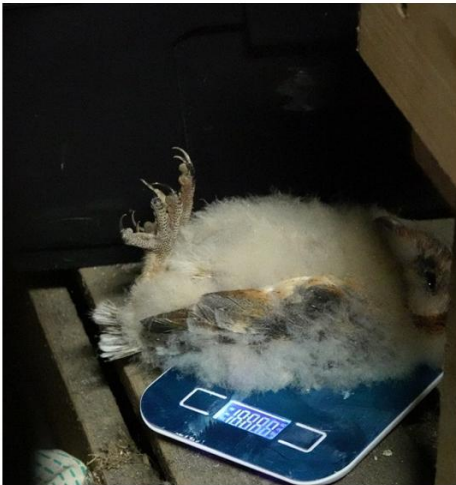
Na diverse jaren van Kauwen in de kerkuilenkast in de Sint Lambertuskerk in Helden kregen we begin juni melding dat er 5 eieren gelegd waren en dat er dus weer een Kerkuil in de kast zat. Je ziet dat Kerkuilen niet de meest opgeruimde types zijn in huis.

Eind juni zijn we poolshoogte gaan nemen hoe het met het legsel ging. Op dat moment waren er 3 van de 5 eieren uitgekomen en hadden we hoop dat de overige 2 eieren ook nog zouden uitkomen. Uilskuikens zijn niet moeders mooiste zoals je kunt zien.

Er is vervolgens contact gezocht met een vogelringer en een afspraak gemaakt om de jonge dieren te voorzien van een pootring.

Op maandag 22 juli zijn we met een kleine delegatie van IVN, vogelringer Jos van de Broek van uilenwerkgroep Leudal, pastoor Peter van der Horst en Math Verlaek vanuit de kerk, de zolder van de kerk opgegaan om de jongen te gaan ringen. Bij de inspectie van de kast bleek dat de 2 eieren niet meer waren uitgekomen en dus waarschijnlijk niet bevrucht waren. Helaas moesten we ook constateren dat 1 van de 3 uilskuikens ten prooi was gevallen aan zijn broertje(s) en/of zusje(s). Bij uilen komt dit vaker voor als er een gebrek aan voedsel is om alle jongen groot te brengen. Daarbij gaat het dan ook vaak om het jongste kuiken in het nest. Eieren worden namelijk niet allemaal gelijktijdig gelegd en komen dus ook niet gelijktijdig uit waardoor er al een groot verschil kan zitten tussen het eerste en het laatste kuiken. De kuikens werden voorzichtig uit de kast gehaald in een zakje gedaan om vervolgens ombeurten gewogen, gemeten en geringd to worden.

Jos vertelde dat door de jarenlange verzamelde data ze tegenwoordig op basis van de vleugellengte de leeftijd kunnen bepalen. Het grootste en daarmee oudste kuiken was op het moment van ringen 34 dagen oud. Het oudste kuiken woog 376 gram en het andere 300 gram. Volgens Jos waren de kuikens een beetje aan de magere kant maar niet direct iets om ons zorgen over te maken. Beide kuikens werden van een aluminium pootring voorzien, de gegevens werden genoteerd en na het nemen van enkele foto's

werden ze weer teruggeplaatst in de nestkast. We hebben nog een flink aantal uilenballen uit de kast meegenomen voor de jeugdwerkgroep van IVN Helden. Onder het genot van een kopje koffie heeft Jos nog een uilenbal ontleed en uitleg gegeven over wat we aan botjes tegenkwamen. Een leuke ervaring en mooi dat we weer een, tot dusver, succesvol broedgeval van de Kerkuil hebben in de mooie Sint Lambertuskerk in Helden.

WORD IVN-NATUURGIDS IN MIDDEN LIMBURG.

Ben jij nieuwsgierig naar de natuur en wil je jouw enthousiasme delen met anderen? De Natuurgidsenopleiding (NGO) van IVN Midden Limburg biedt jou de kans om je te verdiepen in natuur en duurzaamheid, én om anderen te inspireren en mee naar buiten te nemen. In 2026 start in Midden Limburg een nieuwe Natuurgidsenopleiding.

VOOR WIE?

Deze opleiding is voor iedereen die meer wil leren over natuur en duurzaamheid, graag anderen enthousiast maakt voor de natuur, actief wil bijdragen aan IVN-activiteiten in jouw IVN afdeling in Midden-Limburg. Als deelnemer ben je lid van een IVN-afdeling in de regio. Je krijgt volop ruimte om samen met anderen activiteiten te organiseren, zoals excursies, wandelingen, jeugd- en seniorenactiviteiten.

WAT LEER JE?

Je ontwikkelt brede natuurkennis, leert verbanden zien en ontdekt de waarde van natuur voor mens en samenleving. Daarnaast doe je praktische vaardigheden op om groene activiteiten te organiseren en te begeleiden. Je leert de unieke natuur en cultuurhistorie van de regio écht kennen.

NA DE OPLEIDING

Na afronding ben je een gecertificeerd IVN-natuurgids. Je beschikt over de kennis en vaardigheden om jouw passie voor natuur over te brengen op anderen, met speciale aandacht voor de regio Midden-Limburg.

OPZET

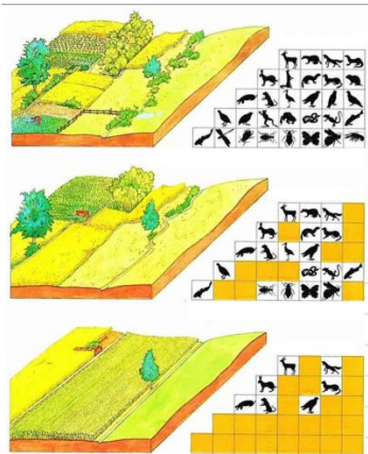
De opleiding bestaat uit ± 50 bijeenkomsten en start in september 2026. De duur van de opleiding is 2 jaar. Theorie en praktijk gaan hand in hand. Na succesvolle afronding ontvang je het officiële IVN Natuurgids-diploma. Natuurgids worden is investeren in jezelf én in een groene toekomst!

Heb je interesse: Meld je dan bij ivnregiomiddenlimburg@gmail.com

WEIDEVOGELS DOOR DE JAREN HEEN.

Bij het opruimen van het IVN Helden archief kwamen we veel leuke en interessante zaken tegen, die we natuurlijk voor het nageslacht bewaren. Veel artikelen over de toen al actieve vogelwerkgroep (Peter Maessen!). Vooral het stukje over de weidevogeltelling in 1982 trok mijn aandacht omdat hier de teruggang in de natuur het duidelijkst wordt gezien.

onder de resultaten van de gehouden tellingen:

	1980	1981	1982
KIEVIT	610	588	679
GRUTTO	27	25	31
WULP	14	12	17
SCHOLEKSTER	9	6	8
WATERSNIP	12	14	—

it deze gegevens kan niet gekonkludeerd worden, d
ich per gebied gedurende deze drie jaren soms gro

	1980	1997	2018	2025
Kievit	610	500	115	30
Grutto	27	17	0	0
Wulp	14	2	5	2
Scholekster	9	12	14	1

De verandering van het landschap, schaalvergroting, verdwijnen houtopstanden en verdroging hebben geleid tot deze achteruitgang van de weidvogels. Maar niet alleen de weidvogels zijn de klos, ook de algehele flora en fauna is evenredig afgenomen.

UIT DE OUDE DOOS.

IVN PROMOTIE MET DE NATUURWINKEL

VOGELWERKGROEP

Vogelherkenningscursus IVN Helden

In januari van dit jaar zijn de leden van de Vogelwerkgroep van het IVN Helden gestart met een vogelherkenningscursus. Deze cursus heeft tot doel geïnteresseerde aankomend vogelaars te leren hoe zij de in het wild vliegende vogels kunnen herkennen.

Voor een leek is vogels herkennen een hele klus. Nederland kent vele vogelsoorten, die er allemaal anders uitzien, allemaal andere geluiden maken, allemaal in verschillende biotopen voorkomen, sommigen alleen overdag, en anderen alleen 's nachts te zien of te horen zijn. Winters als er geen bladeren aan de bomen zitten zijn de vogels nog wel te zien, wat bestuderen wat makkelijker maakt, maar in het voorjaar als de bomen weer bladeren hebben moet het herkennen voornamelijk gebeuren via de geluiden.

Ruim dertig cursisten uit Helden en omgeving volgen elke maand een binnen- en een buitencursus.

Bent u geïnteresseerd in de werkzaamheden van de Vogelwerkgroep, neem dan gerust contact op met Peter Maassen tel 077-4613761 (na 18.00 uur).

Het is de IVN werkgroep in Helden een raadsel waarom er niet ou op de Adriaanweg in Heldenheid overal foto's maken van vogels hebben gebouwd. Die laatste maal vogel eruit wel voor overal, zegt bewoonster Wilma Gorden. Onder haar dakbeschut sillon nog niet en even de dakbeschut hopen hangen was er niet meer bij. De bewoners van het IVN hebben daarom 'vogelplankjes' onder de nesten bevestigd. Die gaan er tegen de herfst weer af om te schillen te maken. Jan Houten van den Engelen.

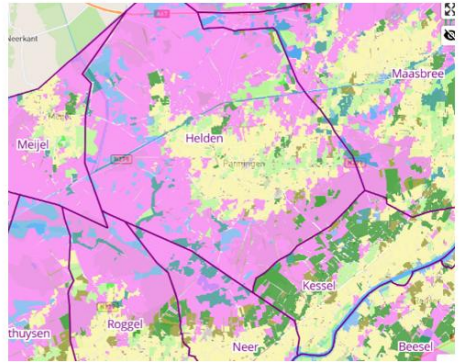
ZANKZIË MET DE 7 TORENSE BERG DOOR NELL DEENI-ABSIL

Doordat ik gereageerd had op de aankondiging van deze avond werd ik uitgenodigd om iets te vertellen over mijn beleving van de Heldense Bossen. In de jaren 40 toen wij thuis als kinderen in een groot gezin op zondag ook bezig moesten worden gehouden gingen wij heel veel spelen en wandelen in en door de Heldense bossen. Het geval was dat onze grootouders Louis en Han Sillen-Roncken in het toenmalige Broek woonde. Dit was de straat die nu het Hazenakker heet en waar ook de bloemen camping ligt en aan deze kant van de Napoleonsbaan ligt. Het huis bestaat nog. We liepen dus helemaal vanaf de Koeberg door het bos naar onze grootouders. Vanaf het spoëkeboske oversteken bij de Nachtegaalstraat (die toen nog niet bestond} door het bos verder richting de zankzië met de 7 torense berg. De camping bestond toen nog niet. En ook niet die brede zandpaden en zeker geen verharde weg. Ik denk dat een van die heuveltjes vlak achter de camping ligt, daar is veel gecroost geworden en zo nogal uit gezakt.

Op de nog niet begroeide percelen was het een gele zandvlakte met wat heuveltjes. Hier en daar stonden wat lage vliegdenen waar ik mijn eerste hazen heb gezien die daar onder weg vluchtte als we in de buurt kwamen. We gingen dan op het hoogste heuveltje (bergen in onze ogen) staan en ons vader wees dan de 7 kerktorens aan. Zo laag was de begroeiing van de meeste percelen toen nog. Dat waren de kerktorens van Neer, Kessel, Baarlo., Maasbree, Helden, Meijel en dan Panningen of Grashoek.

Heldense Bossen met heuse bergen, paars op het kaartje is heidelandschap rond 1842

In de jaren '80,90 toen het soms nog echt sneeuwde werd daar nogal veel geskied door de liefhebbers. Trouwens diezelfde Opa heeft begin jaren 40 als kantonnier de Kesselseweg mee verhard.

WERKGROEP ACTIVITEITEN

Werkgroepen heeft IVN op verschillende gebieden. Werkgroepen zijn de basis van de vereniging. Vanuit de werkgroepen worden activiteiten (wandelingen natuuronderhoud) georganiseerd, werkgroepen zorgen voor educatieve lezingen en wandelingen, de flora en fauna werkgroepen voeren natuur tellingen en monitor activiteiten uit en weer andere werkgroepen ondersteunen het IVN.

ZOOGDIEREN WERKGROEP

De zoogdieren werkgroep (10 personen) inventariseert de zoogdieren, zoals de dassen, vleermuizen en de exoten.

EXOTENONDERZOEK WASBEER EN WASBEERHOND

De wasbeer komt van oorsprong uit Noord-Amerika en is sinds de dertiger jaren in Europa gekomen voor de pelsdierfokkerij. De wasbeerhond komt uit Oost-Azië en is ook geïntroduceerd in Europa voor de pelsdierfokkerij. In 1981 is de wasbeerhond in Nederland voor het eerst gespot en heeft zich sindsdien gevestigd in het Noorden en in Flevoland. Sinds een aantal jaren (4 jaar) doen we als IVN mee met het Exotenonderzoek- wasbeer/ wasbeerhond van Zoogdierveniging Nederland. Wij krijgen een aantal wildcamera's en plaatsen deze op verschillende locaties in de Gemeente Peel en Maas. Dit onderzoek gaat na welke impact deze uitheemse dieren op de Nederlandse natuur, de volksgezondheid, economie en veiligheid hebben. Ons

doel is het verkrijgen van informatie met betrekking tot de wasbeer/wasbeerhond om zo gebruikt te kunnen worden door zowel provincie als gemeente voor verder beleid. De provincie heeft nu als standpunt om wasberen niet meer te vangen, maar af te schieten. Dit omdat vanwege de vraatzucht van deze wasberen de natuur veel schade lijdt. Vooral in Zuid-Limburg komt de wasbeer steeds vaker voor. Het blijkt dat deze wasberen voornamelijk uit België (in Wallonië zijn er ca. 70.000) komen en ook uit Duitsland (ca. 1,5 miljoen). Dus het is slechts afwachten tot ze naar de rest van Limburg gaan en zo mogelijk verder Nederland in gaan. Op één van onze camera's in Peel en Maas hebben we nu, dit jaar, voor het eerst een wasbeer gespot.....waarschijnlijk een Belg.

Maar of er nu al sprake is van een invasie is de vraag, vandaar dat de vinger aan de pols wordt gehouden o.a. met behulp van dit camera-onderzoek. Via waarneming.nl kunnen we zien dat er steeds meer observaties zijn. Niet alleen Nederland, maar ook de omliggende landen zullen maatregelen moeten treffen, anders is het straks misschien dweilen met de kraan open. Ook omdat de wasbeer nauwelijks natuurlijke vijanden heeft. De Provincie heeft naar België en Duitsland een brandbrief gestuurd om maatregelen te treffen. In Polen worden bv. de wasbeerhonden gevangen en gesteriliseerd, zodat de voortplanting kan worden ingetoomd. Met special daarvoor getrainde speurhonden worden de wasbeerhonden opgespoord. Als de wasbeerhond gevaar "ruikt", hebben ze als afweermecanisme dat ze zich als het ware dood houden. Heel apart, de wasbeerhond kan daardoor simpelweg worden opgepakt en vervolgens worden gesteriliseerd.

FIGURE 1 RECHTS DE WASBEER GEZIEN BIJ DE MONITORING IN PEEL EN MAAS

Gevaren van de wasbeer zijn gezondheidsrisico's (bijvoorbeeld spoelworm en hondsolheid) en verder kunnen ze schade aanrichten aan de natuur, woningen, tuin en landbouw. De risico's voor de natuur zijn dat ze een bedreiging vormen voor (zeldzame) vogels, amfibieën en andere diersoorten (opeten of verstoren van nesten, bijvoorbeeld grutto, kievit, hazen en konijnen, eenden). Gevaren van de wasbeerhond zijn o.a. het overdragen van ziektes en parasieten bijvoorbeeld lintworm, hondsolheid.

En ook zijn ze een concurrent van de vos qua voedsel waardoor ze in die zin ook een verstoring van de natuur kunnen zijn. Duidelijk is dat inmiddels de wasbeer onvermijdelijk is, ook in Limburg, maar er valt nog veel te leren over hoe invasief deze invasieve exoot nou precies is. De tijd zal het leren !

JEUGD WERKGROEP

Voor de vaste jeugdliden (29 kinderen) ligt het accent meer op lekker ontspannen bezig zijn in de natuur, omdat deze kinderen al een lange schooldag achter de rug hebben.

Til heeft besloten zich te gaan richten op natuur educatie lessen op de basis scholen. Gelukkig heeft de jeugdwerkgroep met Mieke Janssen een opvolgster gevonden, die samen met de vrijwilligers de groep van 30 jeugdleden de maandelijkse activiteiten en de algemene activiteiten gaan organiseren.

Verslag van activiteiten jeugdwerkgroep 2025-2026

De eerste activiteit vond plaats op dinsdag 2 september op de Koeberg in Helden. Daar hebben de kinderen op een boomschijfje hun naam gezet, te gebruiken als naamkaartje. Later verzonnen en maakten ze zelf een blotevoetenpad in het tegenovergelegen bos. Ze kropen als een insect in het donker onder een groot stuk zwart plastic en zochten in het bos naar schatten die je mee naar huis kon nemen. Deze anderhalf uur vloog om door het grote enthousiasme.

De tweede activiteit, op 6 oktober, begon bij het hertenkampje vlak bij het depot van de gemeentewerken. Daar kregen de kinderen een uitleg over paddenstoelen en hoe een spiegeltje te gebruiken om de verschillende soorten te herkennen. Vervolgens gingen ze op pad: dwars door het bos om te zien en te onderzoeken wat ze zomaar tegenkwamen. Dat was een grote ontdekking: er was zoveel te zien, te voelen, te ruiken als er vermolmde stammetjes, takken en bladeren werden opgelicht, dat woorden tekort schoten. We sloten af met een warme chocomel.

Een algemene activiteit valt in de herfstvakantie op 14 oktober, die aansluit bij het thema 'Vol avontuur' van de Kinderboekenweek. Alle kinderen uit de gemeente zijn uitgenodigd om mee te doen een hut te bouwen van natuurlijke materialen. Wel mogen ze een laken, dekens of tafelkleed gebruiken om de hut af te maken. De locatie De Koeberg is daar ideaal voor. Voldoende takken en veel mooie plaatsen. We tellen ongeveer 40 kinderen en evenzoveel ouders. De kinderen bouwen enthousiast een mooie hut en maken er zelfs een tuintje bij.

De derde activiteit, ook weer de eerste dinsdag, 4 november, begon aan de Neerseweg in Helden, in het donker. Vanaf 18 uur volgden de kinderen in groepjes een route die herkend werd aan de opgehangen CD's, die in regenboogkleuren de weg aangaven, als de kinderen er met hun zaklamp op schenen. Onderweg hadden de kinderen een paar luister- en kijkopdrachten gedaan die speciaal met het donkere bos te maken hadden. Wat was dat een spannende avond, die ook weer met heerlijk warme chocomel en een wafel met slagroom werd afgerond.

De vierde activiteit voor de kinderen van de jwg Helden is op 2 december en is meteen een heel bijzondere. De kinderen zijn de eerste gebruikers van het nieuwe lokaal bij de basisschool KC Natuurtalent.

Om het feestelijk te openen is er een heuse burgemeester met hoed die de kinderen en de ouders toespreekt. Nadat twee jarige kinderen het lint hebben doorgeknipt, lopen we met alle kinderen en hun ouders rondom het gebouw en dan gaan allen binnen. We maken een paar verschillende vormen van wintervoeding voor vogels en hangen die aan een dikke tak. Thuis wordt die opgehangen waar je goed kunt kijken welke vogels er komen snoepen.

LESSEN EN BASISSCHOLEN EN BSO

Bij de werkgroep scholen ligt het accent meer op schoolklassen educatie. De werkgroep leden gingen 20 keer naar bijna alle scholen in Peel en Maas. Ze bereikten bijna 700 (!) kinderen en gaven lessen over hoe de natuur zich aanpast aan veranderende omgeving en leefgebied, plukfiguren maken voor vogels met schapenwol en cadeautjes van keukenrolpapier en bloemenzaad, bloemen zaaien en plukzakjes met wol kriebelbeestjes, les over biodiversiteit, zaaien en plukschilderijtjes maken met schapenwol kriebelbeestjes, korstmossen, bijenmengsel en een spel, wilde plantjes zoeken en er een schilderijtje van maken, proefjes met water, olie, zout, met natuurlijke materialen platen beplakken van kasteel, of plattegrond Kessel. Bloemen en planten zoeken en in de klas opplakken en determineren, insectenhôtels maken, collage van grassoorten, spel om verbondenheid te maken, middels een touw, spel over verbondenheid met touw, insectenhôtels maken, wintervoer voor vogels en peukenspotten, botten opgraven, voelzakken, avonturendoos vullen met kabouteropdrachten en monsters maken van takken, les over de egel en boompjes maken met herfstbladeren, les over de egel en boompjes maken met herfstbladeren, natuuronderhoud samen met Limburgs Landschap pffffff.

WANDELWERKGROEP

IVN Helden heeft een wandelwerkgroep. Deze coördineert de diverse wandelingen die in het jaarprogramma genoemd staan, bereidt deze wandelingen voor en loopt deze wandelingen mee op de dagen zoals die in het jaarprogramma vermeld staan. Het betreft o.a. de dagwandeling, de winterwandeling en de 2 seizoenenwandelingen. Het pag. 36

spreekt vanzelf dat alle leden van het IVN Helden, maar ook niet leden, wandelingen kunnen laten opnemen in het jaarprogramma. Tevens coördineert deze wandelwerkgroep wandelingen welke door instanties buiten het IVN worden aangevraagd. Dan worden er gidsen binnen onze IVN-vereniging gezocht die dan kunnen gidsen in het voor hen bekende gebied. Enkele personen binnen onze vereniging zijn bezig om wandeltochten via de IVN-app te ontwikkelen. Een mooie en nuttige uitdaging.

VOGEL WERKGROEP

Ook in 2025 is de vogelwerkgroep druk in de weer geweest met het organiseren van activiteiten en werkzaamheden. De start was een interessante uilenlezing op 20 februari van de gepensioneerde dierenarts Jos van den Broek uit Heythuysen. Deze presentatie werd druk bezocht. Ook in februari ging de werkgroep zelf aan de slag met uilen, namelijk met de bosuilencontrole. Met een uitschuifbare stok en camera werden alle bosuilenkasten in het gebied van IVN Helden gecontroleerd op eieren en jongen. Het resultaat mocht er zijn. In de 14 bezochte kasten vonden we 14 eieren en 8 jongen. En stuk meer dan vorig jaar.

De eerste vogelwandeling vond plaats op 22 maart en wel in het gebied Krayelheide – Koelbroek. Onder leiding van onze voorzitter Peter Maessen struinde een groep van ca. 12 wandelaars door het heidegebied op zoek naar mooie vogels.

Mooie vogels, in dit geval weidevogels, kwamen we helaas tijdens de weidevogeltelling van april weinig tegen. Er zijn diverse redenen daarvoor aan te wijzen. Deze werden op 17 april tijdens de weidevogellezing uitvoerig door Willem van Maris van het Agrarisch Collectief Natuurlijk Limburg toegelicht. Veranderde biotoop, meer predatie en afname van insecten zijn onder andere schuldig aan teloorgang van de weidevogels.

Op 17 mei was er gelukkig wel weer veel te zien in het Zwaarveld te Neer. Daar is een flinke groep door 2 deskundige gidsen van Limbirds rondgeleid. Deze mannen hadden de app Merlin Bird niet nodig om te horen waar onze gevederde vrienden zich ophielden.

Het weer zat ons op 21 juni tegen. Het was veel te warm. De mussen vielen van het dak. Dus de buitenlandse wandeling in het natuurgebied Mariahof – De Luysen in België is helaas afgelast met de belofte om in 2026 dit in te halen. Na de zomervakantie zijn we op 14 sept. dichterbij huis gaan wandelen. En wel in de Weerdbeemden in Kessel. Een prachtig en relatief onbekend natuurgebied met veel vogelsoorten. Vermeldenswaard is de ontdekking van een visarend die in een oude boom rustig zijn net gevangen visje zat op te peuzelen. Daarmee hebben de wel aanwezigen de vele thuisblijvers lekker jaloers gemaakt ;-)

Een nieuwe activiteit die we vaker gaan organiseren is het bijwonen van het ringen van, in dit geval, jonge steenuiltjes. Dat gebeurde door de reeds genoemde Jos van den Broek.

De Euro Birdwatch Telling van okt. 2025 is aan ons voorbijgegaan. Het weer was te slecht om overtrekkende vogels te zien, laat staan te tellen.

De nieuwe locatie van IVN was op 27 nov. net klaar en zo hadden we de eer om daar de eerste IVN-activiteit te houden. Dat was een film over de kraanvogels, aangevuld met beelden van vogels levend in het riet. Het was gelijk “volle bak”. Natuurlijk ook wel een beetje door nieuwsgierigheid naar de nieuwe locatie.

Het jaar werd afgesloten met de PTT-telling, een wintertelling van aanwezige vogels in telkens dezelfde plaats, nl. Kesseleikerbroek. Er werden 27 soorten en totaal 655 vogels geteld. Deze jaarlijkse telling is bedoeld om de vogelstand in een gebied over een langere tijd te kunnen volgen.

In 2025 hebben we helaas afscheid genomen van 2 werkgroep-leden van het eerste uur. Maar gelukkig konden we ook 2 nieuwe leden verwelkomen.

JONGERENWERKGROEP

In 2025 begeleidden de jongeren 3 projecten:

De projecten werden allen aangestuurd door een beroepskracht van IVN en zijn een samenwerking tussen het Voortgezet Onderwijs, IVN, Peel en Maas Schoon en de gemeente.

Project Plastic soep voor de brugklassers van het Bouwens

Het Plastic Soep project is in 2025 heel anders aangepakt. De beroepskracht en de leraren besloten dat de ongeveer 140 brugklassers zelf mochten verzinnen hoe ze het project zouden gaan invullen. Na een dagdeel plastic rapen aan de Maas en sessies waarin de leerlingen zelf onderzoek naar plastic en de consequenties voor het milieu moesten doen, konden ze gaan denken over en werken aan de oplossing van het plastic probleem.

Het resultaat was heel erg leuk. De leerlingen maakten prullenbakken met extra functies en waarschuwingen of verleidingen om plastic netjes op te ruimen en spellen zoals games, monopolie en kwartet over het thema plastic

verminderen en opruimen. In de zomervakantie waren de resultaten te bewonderen in het Huis van de Gemeente.

Tuin van het Missiehuis door de leerlingen van Buurtcollege Agora Maas en Peel

Al in 2024 startte een onderzoek naar de mogelijkheden voor een project door Buurtcollege Agora Maas en Peel met betrekking tot de tuin van het Missiehuis van de Lazaristen in Panningen. In 2025 gingen ongeveer 40 leerlingen van VMBO t/m VWO aan de slag met de tuin en omgeving. Niet iedere leerling bleef enthousiast over dit project en haakten daardoor af.

Maar het resultaat van de overgebleven leerlingen mocht er zijn.

Er kwamen adviezen over de inrichting van een groentetuin, de bouw van een kas, een informatieve wandelroute door de tuin en het aangrenzende Ringovenpark en de begraafplaats en een advies over activiteiten in de tuin voor de bewoners van het Missiehuis en andere gebruikers van de tuin.

De realisatie van deze ideeën wil Buurtcollege Agora Maas en Peel in schooljaar 2025/2026 in samenwerking met het Missiehuis realiseren.

Toekomstbestendig winkelcentrum Panningen van 4 VWO-leerlingen van het Bouwens.

De ongeveer 40 leerlingen van 4 VWO gaven advies over de vergroening, de waterberging en andere duurzame maatregelen om het verblijf in het winkelcentrum aangenamer te maken en andere functies van het winkelcentrum te verbeteren. Om kennis van zaken te krijgen werd het

centrum bezocht en was er een ochtend waarin experts op het gebied van civiel techniek, groen en gebruik van het centrum konden worden bevraagd. De leerlingen gaven een algemeen advies over het winkelcentrum of adviseerden over een bepaalde locatie. Bijvoorbeeld de Markt, het Raadhuisplein of het Huijbenplein. Tijdens presentaties konden de experts beoordelen of de leerlingen een goed advies hadden gegeven. De rapporten en verbeelding op posters waren in de zomervakantie te bewonderen in het Huis van de Gemeente.

JAARVERSLAG FLORAWERKGROEP 2025

Gemiddelde deelname aan de bijeenkomsten is 5 personen.

Verschillende leden van de florawerkgroep kunnen om gezondheidsredenen niet meer mee. We moeten aandacht hebben voor opvolging. Vanaf dit jaar maken we geen excel lijsten meer, maar registreren we de vondsten gelijk op Waarneming.nl via een groep op Obsidentify. Donderdag 10 april 2025 inventariseerden we de Breeërpeel. Het was de bedoeling om vanaf dit jaar met Obsidentify te werken. Helaas is dat die dag nog niet gelukt.

Zondag 4 mei 2025 inventariseerden we Berckterveld. Het lukte nu wel om de vondsten via Obsidentify op Waarnemen.nl te plaatsen.

Zaterdag 10 mei 2025 flora –Dagactiviteit bezochten we met 8 deelnemers de Maasheggen. <https://www.maasheggenunesco.com/> Net zoals andere jaren was ook

dit weer een zeer geslaagde dagactiviteit. We brachten de dag gezellig, bewonderend en leerzaam samen door.

Donderdag 5 juni 2025 inventariseerden we de Weikes Kwistbeek en de Sjans. We vonden veel soorten, maar zagen ook goed de schade die aan een deel in de Weikes is toegebracht.

Donderdag 3 juli 2025 inventariseerden we de Snep. Door de droogte waren er weinig moerasplanten en dicht begroeid. We vonden verschillende exemplaren van de klokjesgentiaan weer terug. Achteraf bleek dat we nog niet allemaal goed met Obsidentify konden omgaan.

Donderdag 7 augustus 2025 inventariseerden we De Scherliet. De Kwakvors was te goed afgesloten. Over de hekken klimmen is niet meer voor alle deelnemers mogelijk. In de Scherliet vonden we verschillende orchideeën, vuurzwammen en een grote koningsvaren. We hebben Obsidentify nu goed geïntroduceerd.

Donderdag 4 september 2025 inventariseerden we Mueskesven. Zo laat in het jaar kunnen we beter in de ochtend gaan, omdat de schemering vroeg invalt. Mueskesven was onderkomen. Maar we hebben toch veel bijzondere planten gezien. Toortsen, Engelse asters, guldenroede, bijzondere braam en de Europese hoornaar.

Zaterdagochtend 4 oktober 2025 Paddenstoel interactieve wandeling. Het bos bij de Waterleiding en het herdenkingskruis Kesselseweg Helden was weer de uitgekozen locatie. Door de harde regen waren er geen deelnemers. Bovendien zijn er door de droogte die tot 3 oktober aanhield nog geen paddenstoelen te zien. In 2026 plannen we de activiteit een week later.

KRUIDENWERKGROEP

Ook komend jaar is de kruidenwerkgroep weer actief! Ze bezoeken kruidentuinen, inventariseren wildkruiden en gaan op bezoek bij kruidenvrouwen. Hun activiteiten zijn voor iedereen welkom. Wil je meedoen, mail dan naar kruidenwerkgroep@ivnhelden.nl.

1KRUIDENWERKGROEP OP BEZOEK BIJ RITA VAN DER HEIJDEN

JAARVERSLAG WERKGROEP NATUURONDERHOUD.

Onze groep bestaat uit 16 leden, die iedere 2e zaterdag van de maand werkzaamheden uitvoeren in de natuur voor verschillende organisaties.

Voor Staatbosbeheer onderhouden wij “het Kesseleikerbroek” en de “Eikele Peel”, Voor de gemeente onderhouden wij “De Weikes” en het Natuurpad Kerkeböske en samen met het IVN onderhouden wij “het Mueskesven”.

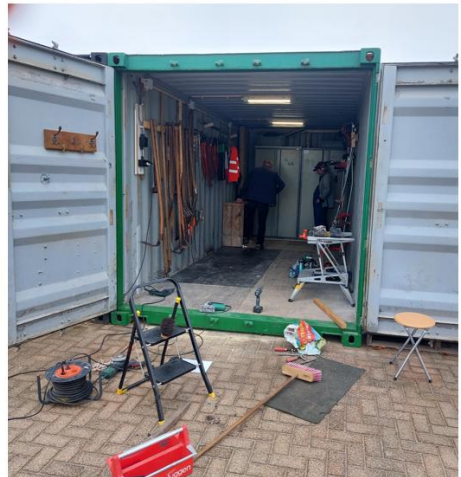
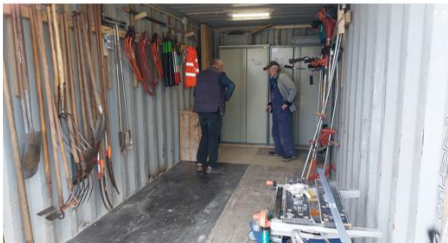
De werkzaamheden in een notendop:

Januari hebben wij de voorste rij wilgen geknot en regulier onderhoud gedaan bij de “Weikes”. In **februari** hebben we samen met SBB in het Kesseleikerbroek opschot verwijderd langs de poelen en de paden weer vrij gemaakt. In **maart** waren we in de Weikes om te maaien, Insectenhotel verplaatsen en nestkastjes ophangen. grashoopjes opruimen, langs afrastering opschonen, struikjes verplanten. Grote struiken terugsnoeien. Met heizeisen bramen opschonen. In **April** zijn er insectenhôtels geplaatst op de haambergweg en bij boebadoo i.s.m de sponsor van de insectenhôtels. Als het broedseizoen begint moeten we een stapje terug doen, maar daarna gaan we er weer vol tegenaan. In **juli** worden de graskanten langs de afrastering van de Weikes gemaaid als voorbereiding van de grote machines. De weikes worden nadat door ons de randen zijn vrijgemaakt gemaaid en het hooi wordt afgevoerd. In **augustus** komen de schapen weer in de wei. **september:** de slootjes worden uitgemaaid en de afvoer van de beekjes naar de “Kwistbeek” opgeschoond, kappen en zagen te grote houtgroei houtwallen, afvoer van de greppels op de sloot in orde maken, gesnoeid riet bij poel verzamelen, afrastering nalopen en waar nodig schoonmaken, kleine takken wilgen verwijderen, bij bankjes en poorten maaien, rietproefveldje

maaien en bruggetjes vrijmaken. Mueskesven wordt gemaaid en wacht op de natuurwerkdag in **november**.

Er zijn buiten alle mooie dingen ook een aantal minder prettige gebeurtenissen. In Juli komt Wim Maassen in het ziekenhuis terecht en het ziet er niet naar uit dat Wim zijn werkzaamheden die hij zo graag uitvoerde niet kan oppakken. Een groot gemis voor ons, maar Wim is natuurlijk altijd welkom voor koffie en vlaai. Een aantal natuurwerkers kreeg te maken met erge ziekten, maar het ziet er gelukkig naar uit dat zij hier weer bovenop komen. Een van onze natuurwerkers, inmiddels 80 geworden, heeft met pijn in het hart moeten aangeven dat dit werk te zwaar voor hem werd en is om die reden gestopt.

En ons laatste nieuws: IVN kan een nieuw onderkomen hebben, maar de werkgroep heeft dankzij de inzet van Rob een “nieuwe” materiaalcontainer. Rob, “Det hebs dich toch mer schöen geregeldt”. De container staat op het terrein van Tuin Helden gebroederlijk langs de container van de onderhoudsgroep “kruisen en Kapellen”, en heeft een elektriciteitsaansluiting gekregen van de grondeigenaar.

Best veel werk voor deze groep en daarom ook een oproep aan onze leden om mee te helpen in de natuur. Voor iedereen worden de werkzaamheden aangepast waar nodig. Niets mooier als samen in de natuur bezig te zijn. Tot ziens op de 2e zaterdag van de maand. onderhoudswerkgroep@ivnhelden.nl

QUICKSCAN WERKGROEP

IVN Helden voert sinds 20 Quick scans uit bij kleine verbouwingen of andere ingrepen die mogelijk de flora en of fauna kunnen beïnvloeden. IVN'ers met kennis van zaken bekijken, dan wat de impact van de ingreep op de flora en fauna is en wat dat met name betekent voor soorten die onder druk staan. Soorten die onder druk staan kunnen worden gevonden in de FDD database, maar ook waarnemingen.nl geeft informatie over mogelijke aanwezigheid van zeldzame soorten in de omgeving.

Elke ingreep heeft invloed op de flora en fauna in de omgeving. Een tegel erin of eruit heeft impact. Het IVN Quicksan team kijkt ter plekke waar mogelijke bijzondere flora of fauna (vogels, amfibieën, vissen en reptielen, zoogdieren (vleermuizen), libellen, juffers en dagvlinders en ongewervelden) zijn te vinden. De conclusie van het quickscan onderzoek kan zijn dat het geen of weinig impact heeft en dat de beschermde soorten er geen nadeel van hebben. Heeft de wijziging wel invloed beschermde soorten (bv huismussen, vleermuizen), welke in de omgeving worden vastgesteld, dan moeten er mitigerende of compenserende maatregelen worden getroffen.

In het verleden was een kort rapport voldoende. Met de omgevingswet wordt er toch een uitgebreider rapport gevraagd, met een betere onderbouwing van de gevonden resultaten en de getrokken conclusie.

Quicksans zijn een belangrijke inkomsten bron voor IVN. Zodoende is besloten ook het uitgebreidere rapport te ondersteunen. Mocht je belangstelling hebben om het quickscan team te ondersteunen in de organisatie of uitvoering, laat het dan horen.

MUESKESVEN

In 2025 is Meuskesven door IVN van Wim Maessen overgenomen. Dit werd gevierd met een hapje en drankje. Komend jaar hopen we meer tijd te kunnen vrijmaken om samen met alle werkgroepen een plan op te zetten voor dit mooie gebied. Dit jaar waren de florawerkgroep en natuurlijk ons onderhoudsteam er al actief.

IVN HELDEN E.O. ORGANISATIE EN INFORMATIE

HUISVESTING IVN HELDEN

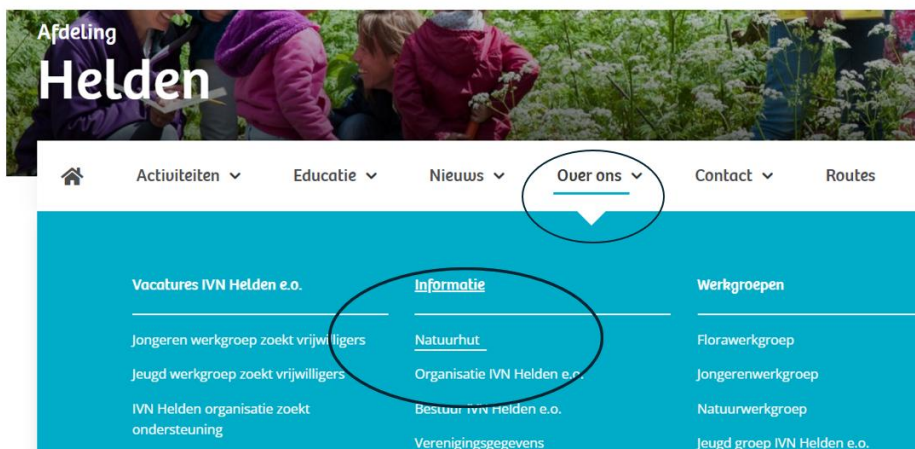
Eindelijk de nieuwe huisvesting! Het betekent dat we in de samenwerking met Hoera en KC Natuurtalent goede afspraken moeten maken.

Communicatie en contact met Hoera en KC Natuurtalent.

Graag willen we de contacten met Hoera en Natuurtalent goed houden. Josefien Jacobs is daarom HET aanspreekpunt voor de afstemming met Hoera en Natuurtalent. Als er zaken spelen kunnen die door elke partij bij Josefien worden aangemeld en kan Josefien actie ondernemen. Josefien is te bereiken via natuurhut@ivnhelden.nl en tel: 0654236075.

Reserveringen

Alle IVN activiteiten, vergaderingen, bijeenkomsten komen in de Natuurhut agenda. Met dat overzicht kunnen we de dubbele boekingen met Hoera en KC Natuurtalent oplossen en een eventuele alternatieve ruimtes aanbieden. Alle reserveringen en wijzigingen zijn op de Natuurhut web pagina te zien. Via het web pagina formulier kun je een wijziging versturen.

HET BESTUUR OP PAD

Roodstaart met jong in de bloemenweide Kessel. Foto Claudia van de Rakt

CONTACT ADRESSEN

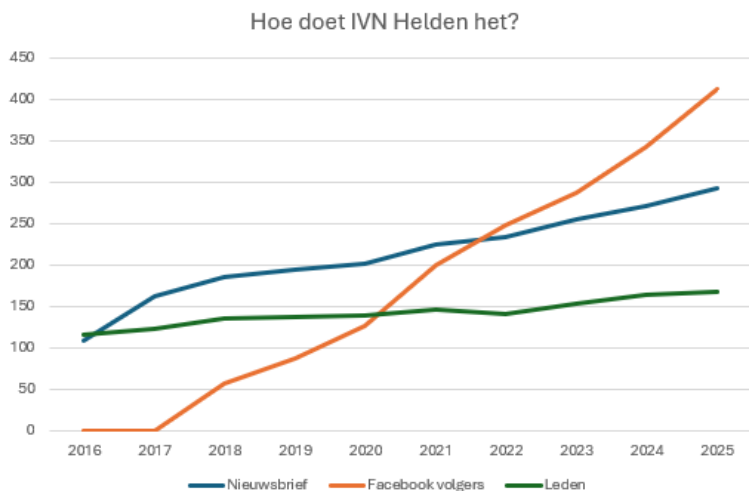
Bestuur	Contact persoon	E-Mail
Dagelijks bestuur	Jos Joosten	bestuur@ivnhelden.nl
Voorzitter	Jos Joosten	voorzitter@ivnhelden.nl
Ledenadministratie	Harrie Peeters	leden@ivnhelden.nl
Penningmeester	Harrie Peeters	penningmeester@ivnhelden.nl
Secretaris	Maud Duysens	secretaris@ivnhelden.nl
Algemeen	Maud Duysens	info@ivnhelden.nl
Ondersteunend		
Gebouwbeheer	Josefien Jacobs	natuurhut@ivnhelden.nl
PR	Harrie Peeters	pr@ivnhelden.nl
Quickscans	Math Ghielen	quickscan@ivnhelden.nl
Werkgroepen		
Vogelwerkgroep	Peter Maessen	vogelwerkgroep@ivnhelden.nl
Florawerkgroep	Toos Wilms	florawerkgroep@ivnhelden.nl
Zoogdierenwerkgroep	Harrie Peeters	zoogdierenwerkgroep@ivnhelden.nl
Natuuronderhoud	Henk van Loon	natuuronderhoud@ivnhelden.nl
Jeugdwerkgroep	Mieke Janssen	jeugdwerkgroep@ivnhelden.nl
Kruidenwerkgroep	Trees Wilms	kruidenwerkgroep@ivnhelden.nl
Jongerenwerkgroep	Toos Wilms	jongerenwerkgroep@ivnhelden.nl
Wandelwerkgroep	Jose	wandelwerkgroep@ivnhelden.nl
Educatiewerkgroep	Harrie Peeters	educatiewerkgroep@ivnhelden.nl
Basis Scholen	Till Janssen	basisscholenwerkgroep@ivnhelden.nl
Overleg verbanden		
IVN District/Regio	Jos Joosten	Bestuur
GPF	Toos Wilms	Florawerkgroep
NM Limburg, Plattelandsorganisatie	Maud Duysens	Bestuur
Dassenwerkgroep P&M	Harrie Peeters	Zoogdierenwerkgroep

PR EN LEDEN

In 2025 verloor IVN Helden 2 actieve leden. Jos Hunnekens overleed op woensdag 23 juli en op maandag 29 september overleed Gerard Berkers (foto rechts met spijkerjas).

De belangstelling voor IVN Helden blijft toenemen. IVN Helden blijft het goed doen! Het ledenaantal is wederom gestegen en we hebben nu zo'n 170 (+3) leden. Dat komt ook tot uiting in het lezersbestand van de nieuwsbrief (+20) en het aantal volgers op Facebook (+75).

JAARPROGRAMMA 2026 (CONCEPT)

Dit jaar 2 cursussen, de insectencursus en mogelijk een vogelcursus. Verder veel aandacht voor bomen en duurzaamheid.

Het jaarprogramma is dit jaar in overleg met de werkgroepen samengesteld en dat resulteerde in een groter aantal werkgroep gerelateerde activiteiten. Ook aan educatie wordt veel aandacht besteed. **Zet de datums vast in je agenda!**

KIJK VOOR ACTUELE DATA OP DE WEBSITE OF DE NIEUWSBRIEF.

Datum	Activiteit	Aanvang	Locatie/Verzamelen
di 6-jan	Bomen planten	15:00	
do 8-jan	Nieuwjaars borrel	19:30	IVN Helden
za 10-jan	Natuuronderhoud	09:00	
do 29-jan	<u>De Eik</u>	<u>19:30</u>	<u>IVN Helden</u>
di 3-feb	Roofvogels	15:00	IVN Helden
za 7-feb	Natuuronderhoud	09:00	
do 12-feb	Jaarvergadering	19:30	IVN Helden
do 5-mrt	Meer natuur in de tuin	19:30	IVN Helden
za 7-mrt	Natuuronderhoud	09:00	Muskesven
di 10-mrt	Natuuronderhoud		
do 19-mrt	Duurzaamheid	19:30	IVN Helden
za 21-mrt	Schone Maas	09:00	Weerdbeemden
do 9-apr	Inventariseren	19:00	Weerdbeemden
za 11-apr	Natuuronderhoud	09:00	Geen activiteit gepland
zo 12-apr	Voorjaarswandeling	09:00	Sevenum "Elsbeemden".
ma 13-apr	Weidevogeltelling (start)		
di 14-apr	bezoek veeboerderij		Rootsdijk?
do 16-apr	Bomen zoeken vriendjes	19:30	IVN Helden
di 21-apr	Vogelcursus	19:30	
vr 24-apr	Marker Wadden		

za 25-apr	Wandeling Weerdbeemden	09:00	Weerdbeemden
vr 1-mei	Kruidenwerkgroep	13:00	IVN Helden
do 7-mei	Inventariseren Molentje	19:00	Meewis schoenen bij de brug in Meijel
za 9-mei	Natuuronderhoud	09:00	Evt. 10*10 maaien
za 9-mei	Flora –Dagactiviteit: Groene kikker kijken in het Vreewater		Maasduinen
di 12-mei	Bijen	15:00	IVN Helden
do 14-mei	Lezing herinrichting biotoop	19:30	IVN Helden
zo 17-mei	Wandeling De Luysen België met gids	09:00	
di 19-mei	Libellen en juffers	19:30	IVN Helden
vr 22-mei	Kruidenwerkgroep	13:00	IVN Helden
ma 25-mei	Libellen en juffers	09:00	Deurnese Peel
di 26-mei	Bomen	19:30	
zo 31-mei	Slootjesdag		Baarlo
di 2-jun	planten en zaaien		
do 4-jun	Inventariseren Vlakbroek.	19:00	aan De Brentjes
za 6-jun	Dagwandeling	09:00	Sweikhuizen “Stammerderbos”.
do 11-jun	Lezing	09:00	IVN Helden
vr 12-jun	Kruidenwerkgroep	13:00	IVN Helden
za 13-jun	Natuuronderhoud	08:30	excursie met de onderhoudsgroep
di 23-jun	Bijen, wespen en hommels	19:30	IVN Helden
do 25-jun	Modderdag		Koeberg Helden
zo 28-jun	Bijen, wespen en hommels	09:00	Romeinenweerd
di 30-jun	Modderdag	15:00	Koeberg
do 2-jul	Inventariseren Stogger	19:00	Overgang Deinderik naar Stogger.
za 4-jul	Fietstocht en BBQ	10:00	IVN Helden
di 7-jul	Afsluiting	15:00	IVN Helden
vr 10-jul	Kruidenwerkgroep	13:00	IVN Helden
za 11-jul	Onderhoud	09:00	Randen maaien weikes
di 14-jul	Bever en vogeltocht	19:00	Loswal Kessel

di 28-jul	Dagvlinders	19:30	IVN Helden
zo 2-aug	Dagvlinders	09:00	Weikes Kwistbeek
do 6-aug	Inventariseren De Horsten	09:00	De Horsten
za 8-aug	Natuuronderhoud	09:00	Geen onderhoud
za 15-aug	Kruidenwerkgroep	13:00	Met de zonebloem
vr 21-aug	Kruidenwerkgroep	13:00	IVN Helden
di 25-aug	Nacht van de nacht vlinders	21:00	Heldense Bossen
vr 28-aug	Vleermuizen lezing en wandeling	19:00	Heldense Bossen
za 5-sep	Exoten monitoring		Peel en Maas
zo 6-sep	Inventariatie Mueskesven	09:00	Mueskesven
vr 11-sep	Kruidenwerkgroep	13:00	IVN Helden
za 12-sep	Natuuronderhoud	09:00	Weikes Kwistbeek
zo 20-sep	Vogel excursie	09:00	Weerdbeemden
di 29-sep	Bronstijd herten	08:00	Weert
za 3-okt	Eurobird Watch	09:00	Kwistbeek
vr 9-okt	Kruidenwerkgroep	13:00	IVN Helden
za 10-okt	Paddenstoel interactieve wandeling	09:00	Kesselse Weg Helden
za 10-okt	Natuuronderhoud	09:00	Weikes Kwistbeek
zo 11-okt	Najaarswandeling	09:00	Ysselsteyn
vr 30-okt	Nacht van de Nacht	19:00	Kwistbeek
za 7-nov	Natuurwerkdag	09:00	Mueskesven
do 12-nov	Film Cor Speek	19:30	IVN Helden
za 14-nov	Natuuronderhoud	09:00	Weikes Kwistbeek
vr 20-nov	Volle maan wandeling		
do 26-nov	Docu en film natuur	19:30	IVN Helden
za 12-dec	Natuuronderhoud	09:00	Weikes Kwistbeek
za 12-dec	Wintervogels PTT-telling	09:00	Eikelerpeel
do 17-dec	Leden voor leden	19:30	IVN Helden
za 19-dec	Winterwandeling	13:30	Kronenberg Natuurgebied.

Nog eens de opening!
Iedereen bedankt!

In het bos verscholen en beschut,
Staat onze nieuwe "NatuurHut".

Eindelijk is uitgekomen onze droom,
Een eigen "IVN-Home".

IVN wenst jullie een natuurlijk 2026

